

‘Ja, ik wil geld. Om het aan een goed doel te schenken’

Is voorzitter van de Werkgroep Mensenrechten in de Kerk (WMK) lig ik mee aan de basis van de parlementaire commissie en dus ook van de arbitrage. De keuze voor arbitrage moet je durven te maken. Waarom ik dat doe? Ik heb geen bal vertrouwen meer in de kerk. Waar is het luisteren? Waar is de erkenning? Wat gebeurt er met de dader? Dat zijn redenen om níét naar de provinciale opvangpunten te stappen, waar je tot een overeenkomst kan komen met de kerk. ‘Hier, wat geld, en zwijg nu maar’, zo lijken die meldpunten te werken. Ook al zijn ze in handen van bisschoppen die goed werk leveren,

zoals Bonny in Antwerpen en De Kesel in Brugge.

“Ik ben als slachtoffer op zoek naar een eindpunt, maar vind er geen. Misbruik stopt nooit. Is er wel een eindpunt? In 1997 ben ik samen met Rik Devillé op mijn dader afgestapt. Hij wilde mij de hand schudden. Ik weigerde. Die man heeft halvelings bekend. Hij kribbelde een paar zinnen op een papiertje. Dat was eigenlijk een eindpunt voor mij. Genoeg therapie, genoeg miserie. Ik wilde verder met mijn leven.

“De zaak-Vangheluwe heeft de ganse boel opnieuw doen ontploffen. Alles kwam weer boven, alles kwam in

een stroomversnelling. En waar zit die man nu? Waarom draagt hij die titel nog? Waarom wordt hij beschermd? Ik heb een man en kinderen. En dan breekt de boel plots opnieuw open. Ik moet u niet zeggen dat het bergaf ging met mij. Ik verloor ook mijn moeder, een halfjaar geleden. Nu zoek ik weer dat eindpunt, via arbitrage. Om tot een schadevergoeding te komen ook. Al zal ik dat geld niet aanvaarden. Vies is het, er hangt een geur aan dat geld. Anderzijds wil ik het wel. Om het aan een goed doel te schenken.

“Eigenlijk heb ik zin om een stap achteruit te zetten. Een dikke ‘foert’ aan alles en iedereen. Maar dat kan ik niet. Ik wil nieuwe slachtoffers helpen, hen wegwijs maken in de keuzes die je kan maken. En dan vooral arbitrage, ja. Daartoe voel ik me ook moreel verplicht als voorzitter van de WMK. Ik kies voor arbitrage, maar steun ook de slachtoffers die samen met advocaat Van Steenbrugge het Vaticaan aanklagen. Of zij die naar de meldpunten van de kerk stappen. Of slachtoffers die gewoon een luisterend oor nodig hebben, meer niet.

“Ik wil niet opgeven. Nooit. Dat wilde ik ook niet de twintig jaar dat de WMK bestaat. En toch is er ook twijfel over de gekozen weg. Arbitrage is niet per se de gedroomde uitweg. Zo is er nu al een reeks arbiters om voor de slachtoffers onduidelijke redenen niet toegelaten tot de arbitrage. Maar de arbiters van de kerk zijn wel al goedgekeurd. Het heeft er alle schijn van dat de kerk de ganse arbitrage naar zich toe probeert te trekken. Voorlopig dan toch. Dat mag niet, dat kan niet. Laat ons hopen dat slachtoffers eerlijk behandeld worden en dat er eindelijk een einde aan komt.

“We zullen het snel weten of dat mechanisme eerlijk marcheert: ik heb dossiernummer 1. Mijn brief kwam er als eerste toe, in februari al. Ik heb nog niks gehoord.”

Linda Opdebeeck
kiest voor
schadevergoeding
via arbitrage

‘Wie in België het overleg uitsluit, zal nooit resultaat hebben’

Sinds 2000 heeft de kerk een revolutionaire stap gezet met de oprichting van de commissie voor misbruik binnen een pastorale relatie. Dat was het werkelijk revolutionair. Nadat Vangheluwe bekende en de slachtoffers pas écht naar buiten kwamen was er een structuur aanwezig om alles op te vangen. Om te registreren en op te volgen. Dat in acht weken tijd 475 slachtoffers er vertrouwen aan gaven bewijst dat. Na de oproep van Léonard aan de slachtoffers om naar buiten te komen heb ook ik mij gemeld bij de commissie, toen onder leiding van professor Adriaenssens.

“Negenenvertig jaar heb ik gezwezen en was het misbruik geïntegreerd in mijn leven. Niet verteerd, maar geïntegreerd. Al die tijd heb ik niet gesproken. Ik was zelfs op de priesterwij-

ding van mijn dader. ‘Dat diegene die bezwaar heeft nu rechtstaat of voor eeuwig zwijgt.’ Ik stond achteraan de kerk en ben weggegaan. Het blijft een belangrijke vraag: waarom hebben de slachtoffers zo lang gezwezen? Maar ik trad dus naar buiten, naar de commissie. Dankzij Adriaenssens. Alleen was er al snel de waanzin van de inbeslagnames: 475 persoonlijke dossiers. De totale breuk, het totale verraad. De verkrachting van ons woord. Wat konden de slachtoffers nog doen?

“Ik ben altijd blijven zoeken naar een alternatief voor de commissie. Een initiatief van de kerk om via gesprek en de aanwezigheid van professionele mensen tot een akkoord te komen. Een draagvlak om met de kerk in dialoog te treden, voor mezelf en voor de andere slachtoffers. Wie in België het overleg uitsluit, zal

nooit resultaat hebben. En tegelijk liep mijn gerechtelijk dossier. Ik ben naar Limburg getrokken, naar de plaats van het misbruik, en heb me gericht tot het kerkelijk meldpunt. Ik ben die weg blijven volgen. Het was voor mij een soort voortzetting van de commissie-Adriaenssens. Een confrontatie met de dader heb ik geweigerd, dat wilde ik niet. Maar ik wilde wel dat de respectievelijke verantwoordelijken voor de man actie ondernamen door hem ermee te confronteren en hem buiten functie te stellen. Dat hebben ze ook gedaan. Hij had een deel van de feiten bekend en nog twee andere gevallen gemeld. Dat hij nog altijd in de maatschappij functioneert? Tja, de feiten zijn verjaard. Ik ben voor wettelijkheid, ook voor de daders.

“De kerk heeft mij uiteindelijk gevraagd welke compensatie ik wou. Ik heb hen een bedrag voorgesteld en via een dading zijn ze daar op ingegaan. Ik heb ook excuses gekregen. Wat de afhandeling betreft ben ik op emotioneel en rationeel vlak geholpen. En dat doet goed. Ik wilde een oplossing voor mijn misbruik. Wat de kerk doet en wat de maatschappij doet, dat is hun zaak. Maar ik volg het wel en zoek daarbij hoe het slachtofferbelang het best verdedigd kan worden.

“Ik wilde dat mijn misbruik juist werd afgehandeld. En dat is ook gebeurd. Ik kan zelfs nog altijd naar de arbitragecommissie stappen, om een hoger bedrag te bekomen. Het verschil wordt dan bijgepast door de kerk. Maar ik wil eigenlijk geen arbitrage. Ik vind het griezelig. Waarom? Daders worden er gehoord, slachtoffers niet, die kunnen alleen hun dossier indienen. Dat is toch afschrikwekkend, dat het slachtoffer eigenlijk niet weet wat de dader vertelt en er niet op kan antwoorden. Het is goed dat er na de volledige afhandeling van de arbitrage nog altijd een plek is waar slachtoffers van seksueel misbruik terecht kunnen. Zoals de meldpunten van de kerk. Want er zal altijd nog een contactpunt nodig zijn. Want natuurlijk zijn er nog veel mensen die niet gesproken hebben of die, zelfs na arbitrage en financiële tegemoetkoming, behoefte hebben om te spreken.”

Jan Hertogen
kiest voor
het meldpunt
van de kerk

Slachtoffer X
kiest voor
anonimiteit

‘Laat mij gerust’

Laat mij gerust, misschien kan je het zo definiëren hoe ik er nu over denk. Al klinkt dat zo zwart-wit, en is het dat niet. Vooreerst ben ik een van de gelukkigen. Ik ben een van de enigen die gehoord is door Peter Adriaenssens, toen de commissie nog bestond. Al was daar natuurlijk die gruwelijke inval, de tweede ontering van de slachtoffers. Dat uur dat ik samen doorbracht met Adriaenssens, daar ben ik de man eeuwig dankbaar voor. Die man geloofde mij. Die man nam mij au sérieux. Ik heb er zitten wenen als een klein kind. Voor het eerst.

“Dat was een paar dagen voor de bekende-nis van Vangheluwe, voor die emmer stront werd geopend. Ik had de kracht gevonden om een confrontatie met mijn dader aan te gaan. Gesterkt door de aanwezigheid van mijn twee broers. Ook de pastoor van het dorp was erbij en een intermediair, een kapelaan die vroeger onder mijn dader had gewerkt. Hij gaf mij een hand. Althans, hij wilde mij een hand geven. Ik was in shock en wist niet wat te doen. Ik gaf hem uiteindelijk een hand, compleet uit mijn lood geslagen. Ik beefde als een riet. Adriaenssens had me duidelijk gezegd dat er drie soorten daders zijn: zij die alles staalhard ontkennen, zij die zachtjes plooiën en zij die meteen door de mand vallen. Ik had pech. Mijn dader ontkende alles. Ik heb die man uiteindelijk weggestuurd, na het gesprek. En dat deed me zo’n goed.

“Maar dan was daar die vreselijke inval van De Troy. Terwijl de commissie goed marcheerde. Ik was kwaad. Mijn dossier was zomaar weggenomen. Weet dat ik tien jaar geleden een zware depressie heb gehad, mede veroorzaakt door het misbruik. Mijn relatie heeft er zwaar onder geleden. Ik moest in therapie. Mijn vrouw had nu schrik dat alles opnieuw ging beginnen. Ze weet niet eens dat

‘Ik wil een pancarte
zetten in de tuin van
de dader, vertellen
wat hij gedaan heeft.
Maar dat gaat niet.
Hoewel...’

ik hier zit. Dus: ik heb een stap achteruitgezet.

“De voorbije twee jaar heeft mij geen goed gedaan. Al dat nieuws, al die artikels over misbruik. Waarom zegt Danneels niet gewoon wat hij wist? Waarom die procedureslag? Gewoon toegeven, niet rond de pot draaien. Maar dat zal mijn naïeve zelve zijn, die roep om een bekentenis. Daar draait het toch om in die hele christenwereld? En te weten dat ik uit een katholiek nest kom. Mijn twee broers overwogen om voor pastoor leren. Ik was doordrongen van de kerk. En kan gebeurd dat misbruik. Niet te bevatten voor een klein mannetje. Is het dan onlogisch dat ik excuses wil? Van de paus bijvoorbeeld. Dat die eens eindelijk ‘sorry’ zegt? Een menselijke sorry. Ach.

“Ook bij de lancering van die arbitrage liet ik alles op zijn beloop. *Let it be*. Ik heb die site van de arbitrage wel geopend, maar dat voelde zo vreemd aan. Ik had alles toch al verteld, waarom nu nog eens? Misschien ga ik er straks alsnog naar toe, naar die arbitrage. Omdat een schadevergoeding misschien kan helpen om de kosten van de therapie van 2002 te betalen. En ook omdat mijn dader nog altijd met zijn rode kop door het dorp fietst. En tegelijkertijd de goedheilige man uithangt in de ziekenhuizen. Ik wil een pancarte zetten in zijn tuin. Mensen vertellen wat hij gedaan heeft. Maar dat gaat niet. Hoewel. Misschien ga ik ook niet naar die arbitrage. Ik weet het allemaal niet goed meer. Laat mij gerust.”